

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

zhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki "Katoliškega tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. Nezsprte reklamacije so poštne proste.

Kako nas zanemarjajo?

Letos imamo v Avstro-Ogrski dve razstavi, katerih se tudi kmetje udeležujejo. V Reichenbergu na Češkem razkazujejo nemški kmetje svetlo, kaj premorejo, v Zagrebu pa hrvatski.

Vemo, da se gospodarske razstave v Zagrebu udeležujejo kmetje pač le malo v majhnem številu, vključno temu je za nje ta razstava velikega in sicer izobraževalnega pomena.

Kaj pa mi slovenski kmetje? Mi sami ne moremo prirediti nobene razstave, zato nam manjka izkušnje in pa denarja, vlada pa, ki bi nam lahko pripomogla do razstave, pa se za nas nič ne briga.

Kaj je mar naši vladi kmečki stan? Saj je tako priden in krotak! Davke plačuje redno kvartal za kvartalom, in če jih ne more, se da rabiti tako voljno, kakor da bi se mu storila prav velika dobrota. Posebno pa za povzdigo slovenskega kmečkega stanu ne stori osrednja vlada popolnoma nič, deželna vlada z deželnim odborom pa še mu skuša škodovati, kjer le more.

Kaj dela deželni odbor s kmetijsko šolo, kojo nam je obljubil? Vodo iščejo, nam na to odgovarjajo! Pravijo namreč, da v St. Juriju ob južni železnici ni dovolj vode za zavod, kakor bi bila kmetijska šola. Ne vemo, ali ni to prazen izgovor, toda če ni, potem naj hitro poiščejo drug kraj, kjer bodo imeli dovolj vode. Slovenski kmetje ne morejo čakati, da nemški gospodje leta in leta iščejo na enem kraju vode, čeprav so se o tem že lahko v kratkem času prepričali.

Osrednja vlada pa neče sploh ustanoviti nobene kmetijske šole. Zakaj ne? Bog si ga ve, mi tega

ne vemo! Za vsak stan ustanavlja stanovske šole, le za kmečki stan ne! Mi kmetje smo naši vladi premalo!

Kmetje smo si mnogo sami krivi, da se nas tako malo upošteva. Saj se nikdar nikjer ne zglasimo in vladnim uradnikom se bolj udano klanjamo, kakor njihove sluge sami!

Kmetje, vlada nas ne sme več tako zanemarjati! Ta klic naj gre iz lista v list, od društva do društva, od zborovanja do zborovanja, da bodo ga ališali tudi za Dunaj in v Gradcu! Skupaj kmetje za kmečke pravice!

Državni zbor.

Zopet se je po skoro dvamesečnih počitnicah zbral državni zbor dne 18. septembra na posvetovanje. Naši štajerski slovenski poslanci so bili v letošnjih počitnicah pač v vedni stiki s svojimi volilci in zato so prinesli seboj mnogo želj, zahtev in pritožb na Dunaj. Za prvi dan dne 18. septembra so jih mnogo izpali iz svojega koša v državno zbornico. Najprej so prišli seveda na vrsto zahteve zaradi gospodarskih uim in neugod, ki so tako hudo v tekočem poletju obiskale slovenskega kmeta na Spodnjem Štajerskem.

Poslanec dr. Korošec je stavil v zvezi z dr. Plojem in dr. Vovšekom nujni predlog zaradi škode, ki so jo naredili nalivi dne 14. julija pri Sv. Hemi blizu Šmarja pri Jelšah, in zaradi plazov, ki so poškodovali nekaterim posestnikom v Merčmi seli, kozjanski okraj, novonasajene vinograde; nadalje zaradi škode, katero je povzročila toča dne 4. avgusta v Savinjski dolini na hmeljiščih, osobito v Latkovi vasi, žepnja Sv. Pavel pri Preboldu; zaradi škode, ki jo je naredila toča dne 4. avgusta, posebno pa še dne 17. avg. skoro v celem kozjanskem okraju,

kakor v občinah Imeno, Viržanjanj, Dobje, Presično itd.; in nazadnje zaradi škode, povzročene po toči dne 17. avg. v Moravcih, politični okraj Ljutomer. Zahteva se popust davka, oziroma državne podpore.

Poslanec dr. Vovšek, dr. Korošec in tovariši so kar prvi dan po počitnicah vročili tudi nujni predlog za podporo iz državne blagajne zaradi pogorelcov v Radmirju ter jih s toplimi besedami priporočili.

Poslanec Rebič pa je v ostrih besedah stavil vprašanje, zakaj ministarstvo za notranje zadeve trpi, da se Slovencem v Mariboru odvzemajo slovenski izveški in zakaj ne odgovori na njegovo tozadevno interpelacijo.

Sicer pa se je v prvi seji obravnavalo o nujnih predlogih glede nemirov v Opavi in glede nekega slučaja, kjer se je trpinčil vojak pri dunajskem regimentu.

Razne novice.

* Služba cestarskega mojstra na Štajerskem je razpisana do 30. sept. t. l. Potrebno je nekoliko znanje v risanju, in pa da se je prosilec izučil kot zidar, tesar ali pa kamnosek. Prošnje je nasloviti na c. kr. namestništvo v Gradcu.

* Iz finančne službe. Prestavljeni so parniki finančne straže gg.: Jožef Lužar iz Ljutomer v Maribor, J. Stöhr iz Radgone v Ljutomer, Fr. Mogelet iz Maribora v Slovenjgradec, Fr. Ozimič iz Slovenjgradca v Rogatec in Aleks Seidl iz Maribora v Celje.

* Nekateri čudne posebnosti v postavi o volitvi v okrajni zastop. Po § 40 postave za okrajne zastope se voli najprej načelnik in njegov namestnik. Potem se voli po § 41. 6 udov v odbor; odbor okrajnega zastopa obstoji namreč iz načelnika in še 6 udov. — § 43 določuje, da načelnik, če je sam zadržan, imenuje enega izmed odbornikov za

LISTEK.

Učiteljeva pisma starišem.

Piše Anton Kosi.

Drugo pismo.

Nekoliko veselih dogodkov iz življenja šolskih novincev.

Sedaj, ko sem vam, dragi stariši, povedal v prvem svojem pismu marsikatero bridko resnico ter vas storil odgovorne za razne nedostatke, ki je opazimo v šoli na vaših otrokih, sedaj se skoraj ne upam nadaljevati, ker se bojim, da mojih pisem ne boste hoteli več čitati. Da pa si vendarle pridobim zopet vsaj nekoliko potrpežljivih bralcev, bočem z raznimi očitanki nekoliko prenehati ter navesti v tem pismu nekaj smešnih dogodkov, kakoršne doživi več ali manj vsak učitelj s svojimi novinci. Dokazal bi rad z današnjimi vrsticami, da je učiteljevo delo, da si je težavno in trudapolno, vendarle bogato raznih izprememb, ki več ali manj vse ugodno vplivajo na učitelja, ker vzbujajo v njem ljubezen do otrok in do poklica. Kdo bi jih tudi ne ljubil in se jih z radostnim srcem ne oklenil, teh nežnih, življenjavežnih, od dne do dne se bolj razvijajočih bitij — milih otročičev! Saj jih je celo božji Učenik sam vabil k sebi, rekoč: "Pustite malim k meni, zakaj njih je nebesko kraljestvo..."

Mislil sem sprva napisati v pričetku svojemu pismu samo lastne spomine iz 1. razreda, toda spomnil sem se še pravočasno, da je stanovski tovariš moj g. L. Černež (nadučitelj v Grifah pri

Celju) pri neki priliki v našem (učiteljskem) strokovnem listu dogodke prvega šolskega dne opisal tako živo in zanimivo, da bi jih jaz gotovo ne mogel bolje. Iz dotičnega članka sem torej izlučil precej črtic ter jih pomešal z nekaterimi svojimi v šoli doživljenimi dogodki. Pričnimo torej!

Prvi šolski dan. Vsa pota drže danes v šolo. Semkaj po polju koraka tropa šolarjev. Med seboj imajo novince. Vsak mu hoče biti bliže. Tam-le po poboju hriba prihaja drug s sestrice. Po stezi pride deklica, drže se matinega krila itd. itd. Pred šolo je danes živo zbirališče. Starejši šolarji morajo biti seve tudi vsi tukaj. Ta dan je nekaj posebnega za nje. Vsakega novodošleca morajo videti za vsakega je pripravljena posebna, navadno nekoliko ironična, bolj ali manj primerna opazka. Sočutje za obupane je malo, znamenje, da ni tako hudo v šoli. In novinci? Nekateri se smeji z večjimi, nevede, zakaj. Večina jih strmi in pričakuje s svetlim strahom, kaj bo z njimi. Nekaj pa se jih joče, ali pa vsaj na jok drži. Zakaj li kriči ona-le deklica? "Kaj pa ti je?" "Mama čelo domov!" In drži se matere z vso močjo. Zastonj jo hoče ter siloma potisniti skozi vrata v razred.

"Aha, ti bi rada, da bi šli mama s teboj v šolo! Poglej, poglej, koliko jih je že tukaj notri, pa nobena nima matere s seboj! Ali poznaš katero? O, tam s tisto-le sta se zadnjič skupaj igrali. Čegava pa je tista?" — "Sijanetova Lizika."

"Ti Lizika, pridi semkaj, vidve se poznate, pa bodeš skupaj sedeli!" In mati izgine, ne da bi dekletu opazilo; vse je dobro.

"Kaj pa je tebi, dečko, da se jokaš? Oj, kako

dolgo in toplo suknjo imaš! Kdo ti jo je neki kupil? A, ata? Ta suknja pa je res lepa. Glej, ata so ti jo gotovo nalašč za šolo kupili, kaj ne da? Ti pa se sedaj jokaš. Ko bi pač ata to videli, takoj bi dali suknjo tistemu nazaj. Ali bi jo ti rad dal? No vidiš, zato pa le pojdi lepo v šolo in ata ti bodo kupili še marsikaj lepega!" — In tako naprej!

Učitelj najde povsod pripravno besedo, da spravi zlepa skupaj svojo čredo: sila ali osornost je zadnji pripomoček.

Takisto jo spravlja v red! To ni lahko. Tamkaj se je pomešal med dekleta deček in noče iz klopi. Doma ima le sestrice in zato ima do deklet največje znanje. Takaj pa sedi sredi dečkov deklica, ki hoče biti po vsej sili fant: "Jaz nisem deklina", pravi, "bom tu-le sedel. Ata mi bodo že kupili blače pa klobuk. Franček mi je ime". Človek bi bil skoraj v zadregi, ko bi ne vedel, da je vendar Frančiška in da ima doma nekoliko starejšega bratca, s katerim sta vedno skupaj in po katerem se je navdala. Posadim jo na konec dekliške klopi, dokler ne bo dobila zaželenih blač. V tem času se pa že sprijazni nekoliko s tovarišicami ter poreče: "Naj bo, bom pač deklina!"

Ta klop je natlačena, druga zopet prazna. Zadaj je stopil dečko na sedalo, kakor da bi hotel zapeti kikiriki.

Zadaj nekaj zaropče. Krik izpod klopi. Nerodnica je zdrknila na tla, pa se ustrašila bolj, nego udarila.

No, zdaj je vse uredu. To-le si bodeš kupili... (prosili stariše). Pa pribiti deklica s škaltjico: "Glejte,

Današnja številka ima „Naš Dom“ kot prilogo.

svojega namestnika. Glej posebnosti te postave! 1. Zastaj se voli imed vseh udov namestnik načelnikov, če ima načelnik sam pravico po § 43 si voliti namestnika! 2. More se zgoditi, da po § 40 od vseh udov izvoljeni namestnik načelnikov niti ni ud odbora, če ga udje zastopa med onimi šesterimi po § 41 izvoljenimi ne volijo. 3. Kako bo oni po § 40 od vseh udov izvoljeni namestnik vspešno zastopal načelnika, če niti ni ud odbora, in kot neodbornik nič ne ve, o čem je odbor kdaj kaj razpravljaj! 4. Ali ni čudno, da od vseh udov izvoljeni namestnik načelnikov za splošne obravnave ni tudi načelnikov namestnik v odboru! To so pač čudne posebnosti. Bil je že nekje okrajni zastop, v katerem namestnik načelnikov ni bil ud odbora; spoznal je sam, da zavzema tako stališče, kakor slamnati ded v prosu.

* Za imejitelje hrabrostnih svetinj. Kakor se nam poroča, je oskrbništvu vojnega muzeja na Donaju sklenilo na predlog feldcajmajstra nadvojvode Friderika, da bo do dostojno shranilo svetinje vojakov, ki so bili odlikovani za svojo hrabrost pred sovražnikom. S to zbirko hočejo takorekoč postaviti v vojnem muzeju trajen spomenik vojakom c. kr. armade. Odlikovanim se torej nudi prilika, da se njihova imena in dejanja obranijo tudi poznejšim rodovom. Hrabrostne svetinje že umrlih vojakov morejo se prostovoljno odposlati vojnemu muzeju, ki ali izplača določeno odškodnino ali pa prevzame svetinje v shrambo ter dedičem prepusti lastninsko pravico. To se naznači vojakom v rezervi o priliki vojaških vaj.

* Neslanost ali pa hudobnost. Celjske „Domovine“ celo opravičeno graja, da je ljubljanski „Union“ vzel trdga Nemca Granigga za najemnika. Potem pa prismojeno ali pa hudobno dostavlja: „Ob času letošnje birme v Celju je opat seveda mačast (!) škofu priredil imenitno pojedino. Pri tej prireditvi je kot „Küchenchef“ fungirala (delovala) gospa omenjenega Granigga, znana dobra kuharica. Tej okolnosti se ima baje (!) Granigg zahvaliti, da pride v Ljubljano.“ Nadurednik gospod notar Baš bo nam gotovo priznal, da so taka izvajanja skrajno netaktna in ne spadajo v politični list, tembolj ker je predstojeca notica v svojih izvajanjih tudi neresnična.

* Na pletarski šoli pri Sv. Barbari v Halozah se začne 1. vinotoka 2. šolsko leto, ki bo trajalo 7 mesecev, t. j. do 30. maj. travna 1907. Sprejmejo se dečki, ki so z dobrim uspehom dovršili ljudsko šolo. Ponek je brezplačen in traja vsak delavnik od 8. predpoldne do 5. popoldne. Oglasiti se je pri vodji pletarskega pouka g. Antonu Ogorelec, ki sprejema tudi naročila na razne pletarske izdelke.

m Sadna razstava bo v Mariboru od 6. do 8. oktobra t. l.

* Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. m. dobrotniki in dobrotnice: Dr. Rosina (globa kazenske zadeve) 10 K; okrajna poso-

jilnica v Ljutomeru 40 K; sinoditi v deškem semenišču 67 K 21 v; vesela družba pri g. Baumannu na Starigori 11 K 50 v; Ošterc Marija za kruh sv. Antona 3 K; Štraki, župnik 10 K in Krajnc, kaplan pri Sv. Petru 2 K namesto venca na grob stol. prošta Herga; dr. Rosina (vsled poravnave v kazenski zadevi Fr. Kapus in An. Suhtar) 10 K; Čilenšek, župnik 6 K, r. prof. Gomilšak 50 K; P. in S. 1 K; Gnišek, trgovec, 10 K; dobiček na veselici, katero je priredilo slavno učiteljstvo in dijaštvo pri Sv. Ropertu v Slov. gor. 68 K 40 v; okrajni odbor Šmarje pri Jelšah 60 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam Bog plati! Ljubitelji slovenske mladine! Šolsko leto se je zopet začelo in mnogo revnih, pa nadpolnih mladeničev zré z velikim zaupanjem na mizo, ki bi jim jo naj pokrila dijaška kuhinja. Z lačnim želodcem pa ni mogoče študirati in marsikatero mlado življenje ugašne prezgodaj vsled gladi in napore. Res, človeka arce boli, ko gleda prebledele obraze slovenske učeče se mladine. Zatorej se vodstvo dijaške kuhinje zopet obrača do vas, blagi dobrotniki in dobrotnice, pomagajte, kolikor vam je mogoče, bodisi z denarjem bodisi s poljskimi pridelki!

* Občinska uprava. Poročali smo že o tem listu in ga priporočali. Sedaj je list prešel v last društva „Kmetiška županska zveza“ in bo odselej njeno glasilo. List bo ostal, kakor je bil, strokoven in edino-le strokoven, kakor je tudi „Kmetiška županska zveza“ zgolj strokovno društvo. Za župane, občinske svetovalce in tajnike je list neobhodno potreben.

Mariborski okraj.

m Občni zbor „Dijaške kuhinje v Mariboru“ bo prihodnji petek dne 21. t. m. v obednici tukajšnjega bogoslovja ob 5. popoldne z običajnim vspešnim. P. n. društveni udje se na-nj uljudno vabijo.

m Sokolska veselica v Mariboru mimolo nedeljo je še bila kljub slabemu vremenu precej dobro obiskana. Mladi telovadci so želi s svojim izbornim nastopom občno zahvalo. Posebno se je pa postavila slovenjebistriška narodna godba; sami kmečki fantje, kmet kapelnik in vendar so vse točke igrali z občudovanja vredno izbornostjo.

m Mariborska gospoda proti slovenskim trgovcem in obrtnikom. Nestrpnost vsenemške stranke se je lani 2. maja očitno pokazala pri občinski seji, ko se je sklenilo, da noben trgovec in obrtnik ne sme imeti slovenskih napisov na predmetih, ki segajo v mestno ozračje. Takrat smo menili, da bo nestrpnost mestne očete kmalu postala sram, ker so tako neslanost in krivico nasproti Slovincem sklenili. Pa do sedaj še niso prišli k zavesti. V svoji zaslepljenosti so začeli krato postopati in izvrševati krivični sklep. Pred kratkim je policija odstranila slovenski napis banke „Slavije“. Sedaj pa je dobila tudi tiskarna sv. Cirila zapoved, da mora tekmo

24 ur odstraniti slovenski napis. Kaj tako krivičnega in nespametnega bi niti Turki ne storili. Pa v Mariboru je vse mogoče. Slovence smatrajo za brezpravni narod nižje vrste. Dasiravno tako plačujejo davke, kakor Nemci, jim odreka nemška ošabnost vsako enakopravnost. Slovenska tiskarna pa tega terorizma ne bo mirno prenašala. Pritožila se bo do najvišje instance in upa, da bodo od tamkaj mariborskim nestrpnim pokazali, da se nimajo vtikati v popolno privatne reči in trgovcem narekovati besedila njihovih trdk. Mestnim očetom pa še nasvetujemo, da naj še več tako „modrih“ sklepev naredijo, n. pr. da se v mariborsko ozračje ne sme prinesiti nobena slovenska knjiga, da ne smejo hlačni gumbi imeti slovenskih črk in napisov in da ne smejo slovenski kmetje nositi denarja mariborskim trgovcem itd.

m Mariborske porotne obravnave. Prvi dan dne 17. t. m. je bila obsojena 21letna deklica Jožeta Seršen iz Spod. Voča zaradi detomora na eno leto težke ječe. — Zaradi uboja obtoženi posestniški sin Jak. Horvat je bil oproščen. — Kočljarski sin Jakob Jug iz Spod. Dupleka je dobil zaradi tatvine pet let težke ječe.

m Političen shod v Šmartnem na Pohorju pri Slov. Bistrici priredi „Slov. kat. polit. društvo za slovenjebistriški okraj“ dne 23. t. m. ob 11. uri dopoldne. Na dnevnem redu je volilna postava in šolske počitnice. Kmetje, pridite v prav obilnem številu! Shod se vrši samo pri lepem vremenu.

Sv. Ilj v Slov. gor. Že dalja časa razsaja v naši župniji legar. Začel se je pri železniških delavcih, ki so se napili pokvarjene vode. Med odrastlimi ni zahteval nobene žrtve in mislili smo že, da ga je konec. Kar naenkrat se pa prikaže z večjo močjo med mladino. In že je padla prva njegova žrtev — pridna deklica Mimika Prineva, stara šele 13 let. Živela je vedno tiho kakor ponižna vijolica v samotni v ponos in veselje skrbnim starišem in učiteljem. Dopadla pa je tudi nebeškemu Očetu, ki je poslal svoje anjele, da so jo vtirgali in presadili v nebeški vrt. Sveti ji večna luč!

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Takaj snajemo kmetijsko podružnico za Sv. Benedikt in sosedne župnije. Ker je že 50 udov pristopilo in vplačalo udnino po 3 K, vložimo v kratkem potem našega okrajnega zastopa prošnjo na glavni odbor kmetijske družbe v Gradcu, da nam podružnico dovoli. Priloženi imenik udov, ki so že tudi vplačali udnino, bo glavnemu odboru gotovo zadosten dokaz, da je tukaj potrebna kmetijska podružnica. Naša prva prošnja, ki smo jo poslali v Gradec 23. marca, je bila zavrnjena, ker je poročevalec radgonski Reitter rekel, da je govoril z merodajnimi osebami, ki so mu izjavile, da ni potreba pri nas podružnice. Te merodajne osebe so bile gotovo nemškutarke. Naša stvar je sedaj v pravem tiru, tako da bo podružnica lahko začela delovanje z novim letom. Vplačana udnina je naložena v tukajšnji posojilnici in velja seveda za leto 1907.

m Sv. Anton v Slov. gor. Resnici na ljubo moramo ugovarjati, da nam hočejo različni poročevalci v časnikih vzeti g. Jurančiča. G. potovalni učitelj Jurančič ni doma pri Sv. Andražu v Slov. gor., temveč je že enainvajset let posestnik v župniji Sv. Anton v Slov. gor. in nad deset let predsednik tukajšnjega bralnega društva.

m Visole. Nevihta, ki je 9. t. m. prihrula čez Kebelj, je največ škode napravila po Tinjski gori, kjer je trsje hudo oklestila toča. Padala je tudi po Visolah, pa med dežjem in bolj drobna, da ni odbila niti sadja niti grozdov. Ker je grozdje že mehko, odbiramo poškodovane jagode, branje seve ne bo tako obilno ko lani in kakršnega smo pričakovali. Saj se je tudi peronospora letos spet širila, dasi smo trikrat škropili. Treba bo, kakor se kaže, štirikrat škropiti in dodati več galice, kakor zdaj, ker je vsekako enostotna tokočina preslaba.

m Gornja Poljskava. Šel sem te dni mimo naše slavne c. kr. pošte. Kar zagledam na njenih zunanjih vratih letak precejšnje velikosti. Pristopim bliže, da si ga ogledam. Že sem bil mislil, da najdem na letaku Slovincem prijetno novico, da namerava c. kr. pošta oblast biti Slovincem znanprej prijaznejša in milejša kot dosedaj. Toda kaj opazim v svoje razočaranje? Letak je s frankfurtarskimi barvami namazan, vsebina njegova pa: vabilo na šulferajasko slavnost v Slov. Bistrici. Vprašal se bo z začudenjem vsak, ki tukajšnjih rezmer prav ne pozna, kako je to mogoče, kako pride dični g. poštar Herman do tega, da pripija na javno poslopje izzivajoče vsenemške letake. Jaz pa vam povem, kako je to mogoče. Mož kuha jezico, britko, ome-glo in navadno prikrito jezico, ki pa včasih le bruhne na dan. Svoje dni, ko jo je s Koroškega

to že imam“. In polovica razreda drži svoje reči kvišku. Nekateri nove: ponosno, drugi obrabljene: bolj ponižno. Pa zopet jok. „Jaz pa sem izgubil škaflo“. Najdemo jo pod klopjo. V prvi klopi zaporoče nekaj na tla. Deklica je razsipala svojo „robo“. Najlepši, pisani kamenček se ji je strl in je vsa obupana. Dam ji drugega, pa baje ni tako lep, kakor je bil njen. Tako dalje.

Grem z otroki na dvorišče in pokažem jim to in ono najpotrebnejše. Prej še jih opominam, da si naj vsak zapomni svoje mesto v klopi. Ko se vrnemo, kriči eden: „Moje torbe ni!“ Zašel je v tujo klop. „Kam pa ti, dečko?“ nagovorim učenca, ki stopa kar čez klopi k durim. „Domov grem s . . . t. Bom že kmalu nazaj prišel.“ Deček je doma v vasi trideset ure od šole oddaljeni, pa hoče domov po potrebi. Komaj sem ga prepričal o dejstvu, da svojo potrebo lahko tudi bliže, t. j. v šolskem stranišču opravi.

„Tete“, ali ste vi videli, kdo je meni robec vzel?“ me vpraša deček z milim glasom, išoč po žepih svoj robec. Najdemo ga; v torbo ga je stlačil.

„Kako ti je ime?“ vprašam fanta v prvi klopi sedečega. „Martinek“, mi da za odgovor. Jaz dalje: „Kako se pa pišeš?“ Deček: „Martin Polstrau“. Nekateri otroci se smejejo in neki posebne brihtni učenček pogleda nekako pomilovalno Martineka ter potem k meni obrnjen reče: „Pa je nor, Martin Novak se piše!“

„Ti deklica, le hrani zdaj jabolko, boš pozneje jedla!“ „Jaz imam pa žemljo!“ In vsak hoče pokazati svojo „menažo“. Glejte, kako vas imajo radi ata in mama, le pridni bodite, jedli pa boste potem, kadar vam bom rekel. Zdaj pa bodite prav mirni, vam bota nekaj lepega povedal.

Učitelj pripoveduje otrokom kako priprosto

* „Tete“ pomeni v Središču in okolici „strie“.

smešno dogodbico. Pri tem se že lahko prepriča, kateri otroci so bolj, kateri manj duševno razviti. Prvi se smejejo, drugi — duševni siromaščeki — pa se ozirajo in gledajo, kaj ta smeh pomeni . . .

Tako in enako se zabava učitelj ves dan z novinci. Zdaj pa domov! Ko bi le vsak znal domov! Na kmetih je časih res velika daljava kriva, če zajde kateri otrok; večkrat pa je vzrok tudi malomarnost starišev. Svoje otroke pozapró v kočje še tedaj, ko bi jih lahko vzeli kam s seboj. Tako se otroci ne morejo duševno razvijati in ne znajo dalje, ko iz sobe pod kap in nazaj. Jaz* nisem zato, da bi naj otrok capljaj povsod in vedno za človekom, pa časih si naj le ogleda vsaj najbližji, domači svet in se pri tem opozori na to in ono. — Kako ponosno mi je rekla neka deklica: „Jaz sem sama prišla v šolo, pa tudi domov znam!“ Neke druga deklica pa se je prijkala čez dolgo časa nazaj k šoli in tožila, da ne zna domov. Šla je na nasprotno strano, a ko je prišla do velikega mosta, se je spomnila, da ne gre prav. Bila je toli pametna, da se je vrnila do šole, upajoč najti tamkaj pomoči. Učitelj se je res posrečilo najti soseda, ki je spravil deklico domov.

Neki duševno reven dečko pa se sploh ni upal podati na nobeno stran od šole. Na vprašanje, kje je doma, je rekel: „Pri črešnjaj“. Imeli so pri hiši veliko črešnjo in to se je najbolj spominjal. Pa mu je res pripomogla, da so ga spravili na dom. Naga-jivci pa so ga še dolgo dražili s priimkom „črešnja“. Učitelj je moral nekatere resno pokarati.

Dá, kdor opazuje prvi šolski dan na novo stopivšo deco in med njo učitelja pri njegovem delu, mora pač pripoznati težavnost, pa tudi namen te naloge.

* Tako piše namreč g. L. Černež.

primahal s prazno torbo v našo vas, je bil mož bolj pohleven, kakor je dandanes, dobro vedoč, da bo inace težko napolniti suhi mošnjček s slovenskimi groši. Toda, ko so bili žepi še precej polni, zrastle je možu kar čez noč greben. Začel se je vesti, kakor bi bil on cesar v Poljskavi, kar sicer ni nič nenavadnega od strani naših privandrancev. Toda pokazal je tudi ob vsaki priliki, da ničesar na svetu ne sovraži huje ko Slovence, katere bi najraje v žlici vode utopil, ako bi se dalo. Koliko si je ta mož prizadeval, da bi spravil občino v nemške roke, koliko truda, prošelj in groženj; kaj so ga stale agitacije ob času volitev, koliko raztrganih podplatov, perečih blamaž in žepnih luknj! A navzlic temu ničesar ni dosegel. In to, da ničesar ne opravi, da nič ne gre po njegovem, da slovenski kmetje iz Gornje Polskave niso taki oslički, kakor si je nekdanj domneval, da bi mu pomagali napraviti iz Polskave nemško vasico, to moža neznansko jezi. Zato izživa z frankfortarskimi lepaki. Naj le! Saj tega otročjega veselja ne bo dolgo užival. Naj ne pozabi pregovora, ki pravi, da napeta struna rada poči. Slovenski kmetje niso in ne bodo bita vaša šala in igrača. Ne bodo plesali, kakor boste vi žvižgali, pač pa utegne biti narobe, ako bi se začeli ogibati vaše gostilne. Pazite, da ne boste lepega dne ravno tako odvandrali, kakor ste privandrali!

m Sv. Ana na Krembergu. Dne 9. t. m. je bila volitev načelnika krajnega šolskega sveta. Za načelnika je izvoljen Andrej Žižek, kmet na Ščavnici, za namestnika Jožef Kramer, župan na Ščavnici.

m Sv. Duh na Ostrem vrhu. Dne 8. t. m. je obhajala tukajšnja posojilnica svojo desetletnico. Že na predvečer je pokanje raket in močno streljanje naznanjalo okolici, da se pri Sv. Duhu godi nekaj izvanrednega. Sv. Duh se ni videl toliko domačinov in tujcev zbranih kot tokrat; bilo jih je nad 300. Ker uraduje posojilnica sedaj v mariborskem okraju, sklenilo se je enoglasno, da se da posojilnica v graškem združnem registru zbrisati in vpisati v Mariboru. Iz desetletnega poročila je bilo razvidno, da je bila posojilnica ustanovljena po g. župniku Fr. Šegula 12. marca 1896. Njen delokrog se je takrat raztezal čez faro Sv. Duh in kat. obč. Gradišče, a že 25. aprila 1896. se je sprejel Remšnik in Kapla, 11. sept. 1898. pa Sv. Križ nad Mariborom in juristične osebe. Zaradi ložjega pridobivanja denarja pristopila je posojilnica 5. febr. 1903. k „Centrali slov. pos.“ v Krakem. Ker čez isto deželni odbor štajerski nima revizijske pravice, zahteval je ta, da mora tam izstopiti in pristopiti k nemškemu „Verbandu“. Posojilnica tega ni hotela storiti in je pristopila raje k „Zvezi slov. pos. v Celju“, na kar ji je dežela odpovedala svoje posojilo. Sedaj je posojilnica ud „Združne Zveze“ v Celju. V teku minulih 10 let je posodila posojilnica 777 strankam denar v znesku 212.614.15 K, vložilo je 1643 strank v znesku 292.822.07 kron, prometa je imela 1.054.788.80 K. Udov je vstopilo 324, izstopilo pa 91; tako da ima posojilnica sedaj 233 udov. Vloge obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ %, od posojil zahteva 5 $\frac{1}{2}$ %. Po desetletnem poročilu je g. dr. Rosina v krasnih besedah pojasnil navzočim pomen združništva osobito ob meji. Govoru je občinstvo sledilo z vidnim zanimanjem in odobravanjem. Tombola, katera se je k sklepu vršila, preskrbela je mnogim učencem tukajšnje šole zimsko obleko. Med različnimi točkami in po veselici svirala je domača godba in pokazala, da se ni zaman pripravljala na to slavnost. Akoravno se je slavnost končala s spuščanjem raket ob 9. uri zvečer, razšli smo se še le pozno zvečer, ker se je vsak težko ločil od tako lepe narodne slavnosti ob skrajni naši meji. Vsak boče to slavnost obdržal v dobrem spominu in gotovo želi posojilnici, da bi tako vedno napredovala.

m Drevo je zmečkalo 29 letnega Matijo Otorepec v Jagodičevem gozdu v Sp. Ljubčini. Podžagala sta z očetom napol podrto bakev, ki je stala na strmini. Naenkrat se je deblo odlomilo ter potegnilo nesrečneža seboj v dolino, kjer je obležal pod deblom. Ker oče ni mogel sam vzdigniti debela, bitel je po ljudi, ki so rešili njegovega sina, ki je bil sicer še živ, toda umrl je že drugi dan valed notranjih poškodb.

m Črešnjevce. V torek, dne 11. septembra je bil izvoljen za župana g. Šimon Pušnik, posestnik na Črešnjevci; za občinske svetovalce pa: Fr. Brumec, veleposestnik na Leskoven, Janez Kmetec, posestnik v Lukanji vasi, in Franc Kodrič, posestnik na Črešnjevci. Vsi vrli narodnjaki. Po dolgem boju je vendar zmagała katoliško narodna stranka. Trikrat smo imeli volitve, toda vsakokrat je posilinemška stranka rekurirala. Sedaj je hvala Bogu mir. Sedaj pa na delo, novi občinski odbor! Dela je za dobrih dvajset let, predno se vse popravi, kar se je prej opustilo. Živela črešnjevška občina, nje odbor in slovenski volilci!

Ptujski okraj.

p Političen shod v Dornovi pri Ptuj bo v gostilni g. Fr. Hrga v nedeljo dne 23. septembra popoldan ob 3. uri. Govoril bo g. državni poslanec dr. Anton Korošec o notranjem političnem položaju in o kmečkih težnjah. Na shod vabimo vse, le pridite v obilnem številu!

p Ptujske novice. Pretečeno nedeljo popoldne je nad Ptujem in okolico divjala strašna burja z silnim nalivom; celo noč je še potem lil dež, kakor bi bil škaf obrnil. Drava je zelo narasla. S strahom gleda te dni kmetič proti nebu: kaj bo zlasti z goricami, ako dež ne bo jenjal! Bati se je, da začne grozdje pokati! — Ptujski Nemci (beri: posilinemci) so sami priznali v jedni zadnjih številkih zloglasne „Marburgerice“, da ustanovitev ptujske višje gimnazije in meščanske ter nadaljevalne dekliške šole ne odgovarja istiniti potrebi, ampak da ta zavoda obstojita ali bolje: životarita le vsled „Studentenheima“ in „Mädchenheima“; to se pravi po slovensko: višje gimnazije in meščanske oziroma nadaljevalne dekliške šole v maličkem Ptuj sploh ni treba bilo imeti. A mesto si je vendar naložilo to veliko breme (šola stane denar!), samo da lažje ponemčeje Slovence in širi germansko-prusovsko kulturo (?) med Slovenci.

p Na neki poštni nabiralnici odpira nekdo iz radovednosti kaj rad pisma, potem pa jih zopet zalepi; toda na prvi hip se pozna, da je radovednež prečital njih vsebino, predno je prišlo na pravi naslov. Ako se to še enkrat zgodi, treba se bo pritožiti pri c. kr. poštaem ravnateljstvu, in z imenom se tudi ne bo več molčalo.

iz Hajdina. Nenavaden sprevid je gledal Hajdin dne 14. sept. dopoldne: dolga vrsta belih deklet in velika množica župljanov v spremstvu štirih duhovnikov se je pomikala proti domačemu pokopališču, da spremlja k večnemu počitku blago Marijino hčerko, prednico Marijine družbe v Hajdinu, Rozo Dobič iz Njivere. Rajna pa je tudi zaslužila tak veličasten sprevid, saj je bila vsem svojim mnogim tovarišicam prelep vzgled nedolžnosti in tihe skromnosti, in uživala je tudi vsled svojega ljubeznivega in mirnega značaja splošno zaupanje pri svojih vrstnicah. Tovarišice so ji pod vodstvom vrlega pevovodje in organista g. M. Sever zapele najprej pri cerkvi in potem pri odprtem grobu krasne žalostinke. N. v m. p. l.

p Pri Sv. Vidu nižje Ptuja je pretečene dni nek surovi mož zvalil svojo ženo, s katero se nista razumela, v hosto, kjer je imel skrito morilno orožje, ter jo je tam pobil do smrti. Ne vè se še prav, kaj je vzrok temu strašnemu dejanju, pač je znano, da imata ptujski šnops in njegov najzvestejši prijatelj in širitelj, podli „Štajerc“, mnogo dobrih znancev pri Sv. Vidu!

p Rogatec. Rogaška nemška šola je prava bedarija. Zakaj? Zato, ker so otroci skoro vsi slovenski razven kakih 8 med 145 iz šol okoliša, ki pa znajo tudi že nekaj slovenski, a pouk v šoli je ves nemški. Vsepih so skoro isti, kakor če bi bil pouk n. pr. italijanski, francoski ali kitajski. Pa kaj briga to sovražnike slovenskega ljudstva in napredka? Rogaški nemški in nemškutarski zagriženci kakor Schuster, Terschnigg (!) itd. bi le radi brž slovenski jezik zatrli in Slovence vničili; če otroci zastoj obleko trgajo in čas tratijo in na duhu zastajajo, in če stariši zastoj stroške plačajo, to take ljudi ne briga nič. Tudi se drzne učitelj Ferner kar meni nič tebi nič imena otrok spreminjati n. pr. Bele v Belle, Pažek v Paschek, Šipec v Schipetz, Osvaldič v Oswalditsch, Križanec v Krischanetz, Nežmah v Neschmach itd. In te nepostavnosti ne zabranjuje niti šolski nadzornik iz Ptuja! Vsakemu priprostemu človeku je jasno, da bo otrok pouk le tedaj mogel razumeti, če se v njegovem jeziku razlaga ne pa v tujem, mu neznanem. Nemška šola je za slovenske otroke prava mučilnica. Lahko si vsakdo misli, kako težko se mora slovenski otrok vbijati in si glavo tretji predno se nalog v neznanem jeziku nauči in kadar se jih nauči blebetati, jih le pol in pol razume ali morebiti večinoma celo ne. Čisto naravno je, da mu tak pouk nič ne hasne in mu tudi za življenje ne ostane. Koristnih rečij iz raznih ved ne more v svojem duhu in umu obdržati, ker besedam ne ve pravega pomena. Zato vse hitro pozabi in v razvoju duha zastaja. Pa tudi nemškega jezika se otroci ne morejo nikdar prav naučiti. Če se hoče slovenski otrok nemškega jezika naučiti, se mu mora vsaka beseda z enako slovensko besedo razložiti. Tega pa v rogaški šoli ni, ker je ves pouk čisto in edino nemški in učitelji razven enega sami ne znajo slovenski. Tak pouk je brezvapešen in za otroke in stariše velika krivica. Otrok

se na duhu ne more prav razvijati, ker tega ne ume prav, kar se uči, in stariši morajo zastoj plačevati. Vrhutega mora vendar vsakdo priznati, da je za vsakega otroka ne le potrebno, se na podlagi maternega jezika učiti in šolati, ampak da se to sploh spodobi, da je materai jezik prvi, potem še le naj pride tuji jezik. Tisti otroci, ki se maternega jezika v šoli ne učijo, ali ne učijo prav, tudi svojih starišev ne bodo več ljubili in spoštovali, morebiti jih celo zaničevali. In kako je v rogaški šoli? Še-le v tretjem letu se začnejo otroci slovenski učiti in sicer dve urice na teden so privoščene slovenskemu jeziku in še te se čisto potratijo. Pa kako naj nemški učitelj slovenski jezik poučuje, ko še slovenski brati ne zna? Nemški učitelji naj gredo med Nemce, ne pa med Slovence! Kaj imajo pri nas iskati? Vsepih rogaške šole je torej ta, da otroci nazadnje nobene reči prav ne znajo, ne nemški, ne slovenski. Dragi slovenski stariši v rogaškem okolišu, tirajte, da bo tržka šola spet slovensko-nemška, in postavite se rogaškim zagrižencem po robu, vi pa, dragi slovenski stariši izven trga, posebno iz donaške okolice, bodite vendar sebi in otrokom tako dobri, da sebi prihranite tiste celo nepotrebne stroške za rogaško šolo in da otrokom privoščite pameten pouk na podlagi njihovega maternega slovenskega jezika. Če pridejo rogaški gospodje lovit vaše otroke za rogaško šolo in vas dobiti za vaše krajecarje, poženite jih od hiše, boljšega ne zaslužijo. V Gaberju imate pravo in prav dobro šolo. To povzdignite!

Ljutomerski okraj.

l Ščavnica. Naša pritožba na okr. glavarstvo Ljutomersko v zadevi volilnega imenika je pomagala. Občinski urad ščavniški nam je v 3 dneh rešil našo reklamacijo. Obenem smo izvedeli iz odgovora okr. glavarstva, da je z drugo volitvijo z dne 28. dec. 1905 bilo obenem zavrženo reklamacijsko postopanje za prvo volitev dne 1. julija 1905, tako da je sedaj naš župan pravilno naredil nov volilni imenik, po katerem se bo vršila že tretjič naša občinska volitev. Tako smo sedaj natančneje izvedeli, kake kozle so streljali naši ljubi nasprotniki. Upamo, da so se sedaj že dobro naučili posamezne paragrafe štajerskega občinskega volitvenega reda. Glave morajo biti zelo trde, ker § 8 so še le razumeli, ko jim ga je sam g. okr. glavar razložil in povedal, da s pooblastilom lahko voli vsak avstrijski državljani, ki je že 24 let star in ni bil kaznovan radi goljufije, tatvine ali poneverjenja, četudi v občini rima nobenega posestva, torej tudi vsak polnoletni fant. — Vrli narodni ščavniški volilci! Na dan volitve pridite do zadnjega vsi. Že dvakrat smo v vseh treh razredih slavno zmagali, zato naj nikdo ne izostane, da bo tudi tretjikrat naša zmaga častna in popolna!

l Kravji tat. V noči na 17. t. m. je nameraval neznan tet pri Francu Ješovnik, posestniku v Zagajskem vrhu, ukrasti kravo, katero je gospodar šele pred kratkim kupil za 224 K. K sreči pride ravno ob tem času gospodarjev oče iz sosednje občine, da bi moral iti z njim zaradi neke nesreče. Predno pa gospodar odide, gre še pogledat v hlev. Pa kaj vidi? Jedna krava manjka in duri so na stečaj odprte in druga krava je imela v jaslih grab, ki ji ga je položil tat, da bo mirna. Hitro so na sledu, na cesti, ki vodi proti Radgoni. Trije gredo z lučjo hitrih korakov za njim. Ko gredo približno četiri ure, pridejo do županovega pašnika, tedaj zgubijo sled. Lessa na cesti, ki vodi skozi, pa je bila komaj toliko odprta, da en človek skozi zleze. Kravo pa najdejo na pašniku. Tat je ni mogel dalje gati, bili so mu preveč za petami.

Slovenjegraški okraj.

s Škale. Dne 9. t. m. ob 3. uri popoldne so imeli socialni demokrati shod pri Špenku v Pejem. Radi bi nabrali udov svojemu društvu, ker jih že prebrisani Trboveljčani zapuščajo. Bolj iz radovednosti ko pa prepričanja se ga je več delavcev kričanskega prepričanja udeležilo. Saj vemo, da vsako soc. dem. društvo popoka vsled „poštenosti“ voditeljev, ki so le judovski blapci, kateri bi od delavskih grušč radi dobro živeli, delavce pa tolažili na tisti čas, ko se spremeni sedanji korumpirani, t. j. pokvarjeni socialni red. Kak bo tak red, smo videli te dni na Dunaju v Schumajerjevi zadevi. Če je kdo slep, naj le pristopi k rdečkarjem! Nam ne bo žal za njim!

s Bralno društvo v Škalah si je v 2. številu privoščil „Mladoslovenec“, liberalen listič, katerega je pričel izdajati Križman, nekdanji „Štajerčev“

urednik. Obregnil se je ob našo Čitalnico, češ, da ni našel v njej razna „Domovine“ nobenega naprednega lista. Gotovo se nekemu lakomnežu ceče sline po tistem volilu 100 kron, katere ima naše društvo dobiti po g. Nareksa smrti. Da boš pa, nepoklicani kritik „—šek“ vedel, kdo daje smer bralnemu društvu, pridi na naš občni zbor. Tam boš videl, kako se tajno in z listki voli odbor brez vsakega pritiska. Ko bo dovolj napredno in svobodno mislečih udov, si bodo gotovo brez tebe zvali prioriti vpliva v društvu s predlogi, ali pa bo slo društvo v franže. Samo na veselice hoditi, neslane šaljive pošte pošiljati in včasih kak zloben člančič sestaviti pa ti ne pomaga do cilja. Ali zdaj veš? Zakaj ne ubogaš „Domovine“, ki pravi: gmetno in moralno oz. intelektualno ne podpirati „premlado teslo“?

Konjiški okraj.

k Konjice. Ta je umrl gospod odvetnik dr. Mihael Lederer. In kdor je poročilo o njegovem delovanju bral v nemško-liberalnih časnikih, moral je sklepati, da je imenovanec bil „zagrizen“ nasprotnik Slovencev. To ne. On je opravljal razne častne službe, n. pr. kot župan, okrajni odbornik itd.; bil je značaja mirnega in si je po zmoglosti prizadeval ublaževati narodna nasprotstva. Nemško-liberalni listi mu torej delajo krivico, ako ga popisujejo kakor takšnega, da ga bralci slovenski nehoti vidi drugačnega. Pisalec teh vrstic zna, da je gospod doktor, kakor vsak omikan človek, obsojeval res obsojevanja vredno „nemško“ gonjo zoper vse, kar je slovensko. In da so ga osebno čislali vsi sloji ljudstva, o tem smo se lahko prepričali ob času njegove dolgotrajne bolezni in na dan pogreba. Svetila mu večna luč!

k Zreče. Družba z imenom „Južna železnica“ ima pri nas premogovnik. Rudarji so dno 7. julija letos dobili novo zastavo. Ko se je ista blagoslovila, je za kumico bila gospa Ida pl. Eger, soproga generalnega ravnatelja omenjene družbe. Gospa je meseca avgusta svojo bolno hčerko spremila v zdravilišče na Tirolsko. Tam je pa skrbno mater nepričakovano zadela nemila smrt. In zastavo, pri kateri je imenovana kumovala, to zastavo so rudarji prvokrat rabili pri službi božji, ki se je za sedanjo pokojnico vršila v Zrečah.

k Sv. Duh v Ločah. V nedeljo 9. t. m. popoldne so naznanjali iz Mlač topiči, da je tam nekaj posebnega. Kaj pa je bilo? Pridna Pšeničnikova hiša je postavila ob potu precej lep križ; ta križ je pa blagoslovil tisto nedeljo č. g. župnik. Pri tej priložnosti je gosp. župnik gniljivo govoril, kak pomen ima križ na razpotju. Pristena hvala za lepe besede! Mlačane bo ta križ spominjal, kako pridno morajo posnemati vzgled božjega Zveličarja, ki je rad hodil v tempelj, pa se tudi nikoli ni sramoval materinega jezika.

Celjski okraj.

c Legar. Ta nesrečna bolezen, ki je nastopila kakor smo poročali, v celjskem okraju, je sedaj zahtevala svoje žrtve med nsmiljenimi sestrami. Pri požrtvovalnem streženju so si nakopale dve sestri isto bolezen in umrli.

c V Škofji vasi je bil izvoljen za župana Mart. Vrečko iz Arclina.

c Šmarje pri Jelšah. V nedeljo 9. septemb. popoldan je po dolgi vročini prihrul hud vihar nad našo okolico. Po Škofji in sosednjih vaseh je toča tako pobila, da ne bo nobene trgatve. Odpadle, komaj nekoliko zmečane grozde te dni pobirajo, da še vsaj nekaj rešijo. — Ker je vendar prišel dolgo zaželjeni dež, se bo okrepčala repa in korenje, posebno pa trava tako, da bo paše dovolj. Menda tudi zavoljo tega smo imeli v ponedeljek prav dobro obiskau sej; prignalo se je prav veliko, večinoma lepe živali, pa se je je tudi mnogo poprodalo. Cene so bile kolikor mogoče visoke. — V sredo 12. sept. je začelo opoldan goreti v precej veliki vasi Laše nad postajo Mestinje. V četrte ure je stalo že sedem poslopj v ognju. Prva se je pripeljala gasit šmarska požarna bramba.

c Podučno predavanje v Št. Juriju ob juž. žel. se vrši v nedeljo, dne 23. t. m. na vrtu g. Černošek a. Govoril bode g. potovalni učitelj Fran Goričan. Kmetje udeležite se predavanja v obilnem številu in tisti, kateri še pristopa niste naznanili, naznanite ob tej priliki navzočemu pripravljalnemu odboru. Zeleti bi bilo, da bi se tudi sosedje iz Ponikve, Dramelj, Slivnice, Kalobja in Št. Lovrenca udeležili. Torej na svidenje v nedeljo popoldan! — Pripravljalni odbor.

c Št. Jurij ob juž. žel. V nedeljo, dne 16. t. m. se je vršilo, kakor je že bilo naznanjeno, pri nas zborovanje v svrhu ustanovitve kmetijske podružnice. Zborovanje je bilo vkljub slabemu vremenu dobro zastopano, udeležilo se ga je gotovo nad sto posestnikov iz Št. Jurja in Dramelj. Osebito Drameljčani so bili obilno zastopani. Čast jim! Že med zborovanjem je prosilo čez 60 posestnikov za podružnico in so sklenili vstopiti kot udje. Zborovanje je otvoril predsednik pripravljalnega odbora g. ces. svet. dr. Ipavc in je z navdušenimi besedami pozdravil navzoče zborovalce in je spodbujal. Koristi in namen te podružnice nam je razpravljaj g. F. Praunseis ml. Potem je bil govor o umetnih gnojilih, za katerega so se navzoči zelo zanimali. Spodbujalo se je navzoče, naj se združijo in si skupno naroče umetna gnojila in druge potrebščine po podružnici.

c Jesenski evet. V Grižah pri Celju je na nekem vrtu jablana začela cvetiti.

c Sv. Jurij ob Tabornu. „Kat. pol. društvo za vranski okraj“ je imelo v nedeljo 16. t. m. popoldne ob 4 uri v hiši požarne brambe v Kapli shod. Drž. poslanec g. dr. Vouček je v eno uro trajajočem govoru razvil gospodarski in narodni program s posebnim ozirom na volilno preosnovo. Vkljub zelo neugodnemu vremenu je prišlo iz domače občine veliko število poslušalcev, med njimi si videl mnogo mladeničev, kar je hvale vredno. Vsakemu človeku je potreba izobrazbe. Medtem, ko je zunaj kar curkoma lilo, smo v dvorani pazno sledili govoru g. poslanca. V smislu njegovega govora se je sklenila sledeča resolucija: „Na shodu dne 16. septembra v Kapli zbrani volilci izrečemo, da odobravamo stališče, kojega namerava naš poslanec, g. dr. Vouček, zavzeti v gospodarskih vprašanjih in napram volilni preosnovi. Mi pozivljemo svojega poslanca, da naj dela na to, I. da se bodo pri sklepanju tozadevnih postav — posebno pa pri obnovitvi pogodbe z Ogrsko v vsakem ozirom varovale koristi kmečkega in obrtnega stanu, sploh koristi tostranske države; b) da se tudi slovenske kmetijske in obrtne šole v slovenskih okrajih ustanove, v kojih si naj kmetje in obrtniki pridobijo stanovsko izobrazbo. Na ljudskih šolah se naj vzlasti zadnje dve leti ozira na kmetijsko gospodarstvo. II. Glede volilne preosnove pa zahtevamo od našega poslanca, da naj dela na to, da se predležeči načrt volilne preosnove popravi v sledečih točkah: a) koroškim Slovincem se naj odkazeta dva sigurna mandata, ter se v to svrhu celo slovensko koroško ozemlje razdeli v dva volilna okraja; b) glede emureških in radgonskih slovenskih občin naj velja Gavčev načrt; c) skupina spodajstajerskih mest in trgov se naj tako preukroji, da dobimo Slovenci v tej skupini osmi mandat; da se pa naj na vsak način prepriči, da bi se naši slovenski trgi iz te skupine izbacili; d) ker se je pod zaščito vlade sklenil kompromis med jugoslovanskimi in italijanskimi poslanci na podlagi, da ostane skupno število laških poslancev 18 nespremenjeno, in se je kršil ta kompromis z 19. mandatom, naj se Gavčev načrt obveljavi. Mi zahtevamo, da naj naš poslanec le v tem slučaju glasuje za volilno preosnovo, ako se te spremembe izvršijo. V slučaju pa, da bi se te spremembe ne dale izvesti, — pa naj glasuje proti tej volilni preosnovi in naj dela nato, da ta načrt volilne reforme ne postane nikdar postava. Po prebrani in navdušeno vprejeti resoluciji se oglasi posestnik A. Rantigaj in se pritožuje, kaka zmešnjava je pri mejah. Isti prosi, naj bi poslanec delal na to, da se brez potrošnih pravd meje uredijo. V tem smislu se je sklenila sledeča resolucija: Posestniki vranskega okraja prosijo državne poslance, naj izposlojejo državnega zemljemerca, koji bi od posestva do posestva premeril parcele, za koje bi posestniki to želeli. Ob mejah bi se naj s številkami zaznamovani mejniki postavili. Le te številke bi naj bile zaznamovane tudi v mapah in bi naj imele polno veljavo za posestne pravice. Pri prepirnih mejah bi naj domače starešinstvo, izvoljeno od občinskih zastopov, polnoveljavno razsodilo. Konečno se oglasi J. Radišek in zahteva, naj delajo poslanci nato, da se ustanovi državna prisilna zavarovalnica za nesreče po požarih, nimah, povodnjih itd. Tudi ta predlog je bil navdušeno sprejet in poslancu gorko priporočan. Shod je bil za navzoče šola, po koji smo se zadovoljni razšli, čeprav nam dežniki pri tolikem nalivu niso zadostili.

c Št. Andraž nad Polzelo. O našem, leta 1897 ustanovljenem bralnem društvu niti vsi domači farani ne vedo, kaj je pravzaprav z njim. Kaj pa je vzrok, da je zaspalo to prekoriatno društvo? Narodna mlačnost in zaspanost. Res je, da so bili kmetje v začetku navdušeni za to — pa sčasoma so začeli bralci izostajati valed ničevnih vzrokov in sedaj je tako vse prešlo v smrtno spanje. Mislilo bi

si toraj lahko, da smo Št. Andražani potemtakem kratkomočno nezmožni za kaj vzvišenega. Toda ne! Nabaja se med nami še vedno za to stvar vnetih mož in mladeničev, ki bi iz sreca radi, da se to, kar smo dosedaj z našo zaspanostjo zamudili, zopet popravi. Toda ni ga, ki bi vso stvar prevzel in odstranil zadujo tehtno zapreko — namreč, da se dobi bralna soba. To je dosedaj največja ovira razun nekaj brezpomembnih premislekov, da se še ni poklicalo naše društvo v zopetno življenje. Kakor že rečeno, bili so še vedno nekateri, ki so si želeli bralnega društva. Še več se jih je sprijaznilo s to mislijo o priliki predavanja g. Vlad. Pušenjaka, ki je s tem namenom prišel v naš kraj, da razloži, kakšne koristi imamo od takšnega društva. Toda zakaj takrat ni bilo toliko poslušalcev navzočih, kakor je navada ob vsaki takšni priliki? Ali smo Št. Andražani res tako zaspani, in ali smo že res tako daleč prišli? Poglejmo n. pr. brataka bralna društva v Št. Hju, pri Sv. Martinu ob Paki, na Polzeli i. t. d. in videli bomo, kaj se da doseči z marljivim delom, in koliko nevruljivih let smo v brezbrizni brezdelnosti preспали. Vzdravimo se toraj, odstranimo malenkostne izgovore in pokličimo že ustanovljeno društvo v življenje; potem je napredek tudi v našem skritem kraju bodisi na gospodarskem, kakor tudi na političnem polju gotov.

c Požar v Radmirju. Kakor smo že poročali, je v sredo dne 5. septembra t. l. izbruhnil v Radmirju, v prelepi kaaverijanski župniji v Zgornji Savinjski dolini strahovit požar. Vnel se je najprej Natlačenov hlev, kjer so na „podu“ mlatili mlatiči. Govori se, da so zažgali s kajenjem nesrečnih cigaret, kar pa še ni dokazano. V kratkem je bil skoro ves spodnji del vasi v ogaju, posebno s slamo krite hiše, hlevi, kozolci, „kašte“ in drvarnice. Z opeko krita poslopja so ostala, dasi se je ogenj prek njih širil po slamanatih in lesenih poslopjih. Pogorelo je vkljub najvatrajnejšemu delovanju požarnih bramb iz cele zgornje Savinjske doline 26 večjih in manjših poslopj, posebno kozolcev in kašt, večinoma z žitom in senom napolnjenih. Ea posestnik je izgubil valed ognja vsa poslopja, (6), vso gospodarsko opremo in vse pohištvo z obleko vred. Koliko pa je najemnikov, kojim je zgorelo vse bore premoženje. Izmed ponesrečencev so nekateri zavarovani proti ognju, seve kakor je je že navada pri ljudeh za jako male svote, so pa nekateri vmes, kateri žal niso bili nič zavarovani. Poljski pridelki, kakor žito, seno, potem gospodarsko orodje, živina, pohištvo, obleka sploh ni bilo zavarovana. Škoda, ki se je površno cenila, znaša 40.000 do 60.000 kron. Da se veliki revščini vsaj nekoliko in za prvo silo odpomaga, sklenil je podpisani odbor pobirati prispevke za uboge prebivalce. Domači in bližnji dobrotniki so v naglici darovali 280 kron. Ker je pa škoda tako velika in sila nujna, obrača se podpisani odbor na vsa blaga, človekoljubna area, do vseh darežljivih rok, da blagovolijo po možnosti pomagati. Vsak najmanjši dar se hvaležno sprejme. Imena blagih dobrotnikov, kakor tudi njih prispevki se bodo po časnikih objavili. Vsem svojim podpornikom pa se že v naprej zahvaljuje v imenu nesrečnih pogorelcev podpisani odbor, na katerega naj se vsi prispevki, vsa eventualna pisma naslovijo. — V Radmirju (pošta Sv. Francisek Ks.), dne 8. septembra 1906. Odbor za pogorele v Radmirju: Josip Terčak, nadučitelj; Gregor Dupelnik, župnik; Ignacij Strmecky, učitelj; Ivan Stiglic, Franc Slatišek, Martin Cerej.

c Loka pri Zidanem mostu. Dne 23. t. m. obhajata Jernej in Marija Kisuc iz Šmarčne, župnija Boštanj svojo zlato poroko. Mož je star 82 let in žena 75 let, oba pa sta še čila in trdna. Poroka se vrši v cerkvi sv. Mihaela na Kopolji. Slavnost se vrši potem v gostilni sina jubilanta Jožefa Kisuc na Bregu pri Loki. Pri slovesnosti, h kateri se vabijo vsi znanci in prijatelji jubilanta, svira sloveča železničarska godba iz Zidanega mosta.

c Posnemanja vredno! Podružnica sv. Cirila in Metoda v Trbovljah si je dala izgotoviti po slov. umetniškem društvu „Vesna“ (Dunaj III. Kollergasse št. 20, IV. nadstr.) razglednice in jih sama založila. Domači narodni trgovci in gostilničarji so jih prevzeli v brezplačno razprodajo. Ves čisti dobiček pripade Ciril-Metodovi družbi. — Ali se ne bi dalo to izvesti tudi drugod? Posebno narodna društva bi lahko to oskrbela. Koliko razglednic — in kakih — se piše, od katerih ima dobiček špekulant — žid, a z lastno založbo v društvih bi koristili svojim umetnikom in svoji družbi Ciril-Metodovi!

Brežiški okraj.

b Brežice. Nemški list „Deutsche Wacht“ je očital posojilniškemu tajniku g. Benj. Kuneju, da je kot oskrbnik neke graščine na Hrvaškem

goljufal. G. Kunej je vložil proti listu tožbo, in sedaj je list preklical svojo trditve, predno je prišlo do razprave, ter dal s tem gosp. Kuneju javno zadoščenje.

b Artiče pri Brežicah. Vkljub slabemu vremenu je bilo zborovanje slov. kat. političnega društva „Sava“ zadnjo nedeljo prav dobro obiskano. Vršilo se je pri g. Klementiču. Predsedoval je vrli posestnik g. Rožman. Prvi je govoril državni poslanec dr. Korošec o volilni reformi, vojaški taksi, o obrtnem vprašanju, o vinski zakonski predlogi, o nekaterih točkah avstrijsko-nemške pogodbe in naše nagodbe z Ogrsko itd. Deželni poslanec dr. Jankovič je najprej odgovarjal na neresnične napade na njegovo osebo ob času volitve in potem v krasnem govoru in ob burnem pritrjevanju razvil svoj program za kmetički stan. Krasno sta govorila še tudi mladeniča Kos in Blatnik. Shod je zahteval Slovence pravično volilno reformo ter protestiral proti nameravani ločitvi zakona in prosti šoli. Obema poslancema je shod izrekel svoje zaupanje.

b Sromlje. Glede zadnjega zborovanja polit. društva „Sava“ v Globokem je neki govornik omenil med drugim tudi že zastarelo vprašanje glede obljubljenih slovenske kmetijske šole, katera je bila že pretečeno leto našim poslancem obljubljena, ter se je za njo že kupilo posestvo v St. Juriju ob južni železnici. Od taistega časa je že preteklo skoraj leto in o obljubljeni šoli ni ne duha ne sluha. Kmetijska šola je zadremala, ako že sploh ni zaspala spanje pravičnega. Posestvo, katero je deželni odbor kupil v St. Juriju, kakor se čuje, je v takem kraju, kjer primanjkuje vode; — torej kakor malašč, da se ovira ustanovitve prepotrebne učnega zavoda. Naše vlade so že take, da ako kaj potrebujejo od naših poslancev pri glasovanju svojih namer, njim vse obljubujejo, kar oni zahtevajo od nje za svoje volilce in stem (poslanec) dobijo, da glasujejo za vladne predloge; a vlada svojih obljub ne spolni skoro nikoli, iz pozabljivosti (?) ali pa ker jih noče spolniti, ter s tem kaže, da nas za nos vodi in pri vsaki priliki ob zid pritiska, kakor se je to zgodilo glede obljubljenih kmetijskih šol v St. Juriju. Vladi so pa vse jednake glede Slovencev, bodisi v Gradcu ali na Dunaju. Torej kakor sem že zgoraj omenil, je bilo pri zborovanju v Globokem glede prepotrebne šole v govoru omenjeno, ter je tudi govornik odločno zahteval ustanovitve slovenske kmetijske šole za Spodnjo Štajersko. Kako potreben je ta učni zavod, je pokazalo hrumeče pritrjevanje govorniku mnogobrojne množice kmetov. Toraj opozarjamo gospode poslance, da pri prvem zasiedanju deželne zbornice spravijo to zahtevo na dan ter tudi delujejo na to, da se obljuba za gotovo spolni. Nadalje so tudi zborovalci predstavljali, da ako ni posestvo, ki ga je deželni odbor kupil, sposobno, naj se taisto proda ali če ne, naj se porabi za kaj drugega. Kupi se naj kje drugje v pripravi legi ležeče posestvo, in takih je dosti na Spodnjem Štajerskem, posebno ob Savi ležeči kraji, kakoršni so od Savnice naprej do Brežic in do Dobove. Ti kraji so tako pripravi, posebno na Vidmu, kjer je tudi bližnji vinorodni Sremič in Libna, da si bolj pripravnega kraja ne more nihče želeči; kajti tam je v obliži Sava, ako bi se ob priliki in suhi voda potrebovala, tudi je tam železnična postaja ter najboljše zemlja za vrte in sadonosnike, a v Sremču in Libni najboljše lege za vinograde, toraj z eno besedo vse v največji in najboljši meri ležeči kraj, sposoben za kmetijsko šolo. Bil je tudi predlog na zborovanju za videmski okraj povoljno sprejet. To za danes! Opozarjamo vlado na njeno dolžnost glede nas, deljmo skupno na shodih in političnih zborovanjih na to, da se bodo tudi naše opravilne zahteve izpolnile, posebno glede ustanovitve kmetijske šole na Spod. Štajerskem. Kmetički prijatelj.

b Od Sotle. Hvala Bogu, dežja smo dobili, ko bi le sedaj lepo toplo vreme nastopilo. Kakovost letošnjega vinskega mošta utegne biti izvrstna; tudi tene bodo gotovo visoke, ker je staro vino vse razprodano. — Po blagoslovljenju brežiškega mošta je v Dobovi, osobito v Vel. Obrežu zelo grmelo in treskalo. Poštene narodne žene in matere so zaropotalo s svojimi možmi in sinovi, ki so se vrnili iz Brežic, kjer so kot ognjeglasi par dni nemirjem tako delali. Može, kje je vaš pomol? Ali bodete res morali z vašim ženstvom obleko menjati? Po slednje je vsaj narodno. Istotako čudno žalostno alogo je igral bizeljski župan. Ubogi Bizeljanci!

Drobtinice.

Velikansko zborovanje na Velehradu. Na Velehradu sta bili dve velikaški zborovanji katoliško narodne stranke moravske, ki so se je udeležili številni Slovaki iz Ogrske. Zborovanje je bilo obiskano v prvi vrsti od kmetov, organiziranih v „Katoliški kmetički zvezi čehomoravski“. Soglasno je bila sprejeta resolucija, da se pošlje papežu v Rim sledeča brzojavka: „Trideset tisoč zborovalcev na Velehradu prosi sv. očeta, naj z očetovsko ljubeznijo varuje katoliške Slovake na Ogrskem ter jih brani proti preganjanju od strani ogrske vlade in madjarskih škofov“.

Narodno gospodarstvo.

Gnojenje z umetnim gnojilom. „Kdor dobro maže, dobro vozi“, pravi pregovor; in ravno tako resnično je: „Kdor dobro gnoji, pridela dosti in dobrega blaga“. Le tistim kmetom bo mogoče se pod današnjimi razmerami držati, kateri bodo na malem prostoru veliko več in boljše blago pridelali, kakor nekdanj. Marsikateri si „bode mislil, naši predniki niso poznali umetnega gnojila ne nobenih drugih novotarij, pa so več in boljše blaga pridelali kakor mi. To je lahko bilo mogoče. Po eni strani imamo danes mnogo škodljivcev, katerih nekdanj ni bilo, po drugi strani pa naša zemlja pred davnimi leti še ni bila tako izsesana, kakor je dandanes. Rastline ne zrastejo iz nič, ampak njim je treba živeti, ker one tudi jejo in sicer čisto gotove snovi, od katerih nas najbolj zanimajo dušec, kali in fosforova kislina. Če bi bila v zemlji še tako velika zaloga teh imenovanih snovi, pa če mi leto za letom iz njive in travnika več vzamemo, ki smo ga potem v podobni gnoji nazaj povrnemo, je čisto naravno, da zemlja od leta do leta manj rodovitna postaja in mi z vsem našim trudom le pičle in slabe pridelke dosežemo. Posebno zanimarjeni so v tem oziru naši travniki. Njivo, tisto še kmetič gnoji. Zakaj? Zato, ker on ve, če bi tri leta koruzo na eno njivo sejal, pa nič ne gnojil, bi mu nič ne zrastle. Travnik pa nič ne gnoji — pa le vsako leto kosi, zakaj bi ga toraj gnojil. Kosi zares, pa kako malo je sene in otave, in še to kar je, je za vzgojo mlade živine kaj malo vredno. Še enkrat, celo dvakrat toliko krme bi na istem travniku pridelal, če bi ga redno dobro gnojil. Zato naj nobenemu v glavo ne pade, travnik dokupit z namenom, da bode potem lahko eno živinč več redil, dokler nima svojih domačih travnikov v najboljšem stanju. Mi bi radi, da bi živina hitro in velika zrastle. Kakor rastline ne zrastejo iz nič, tako tudi živina ne more napraviti mesa in kosti iz nič, ampak iz redilnih snovi, katere so v krmi. Razvidno je toraj, če hočemo vzgajati lepo vzraslo živino, ji moramo pokladati tečno in redilno krmo, če hočemo pridelati tečno in redilno krmo, ne smemo zanemarjati naše travnike. Razven da jih sušimo, če so mokri, grmičevje iztrebimo, mravljinjake odstranimo, pobranamo in mahu otrebimo — jih moramo gnojiti, da ne bomo pridelali samo tiste malovredne krme, katera živini samo veliki trebnh napravi, ampak da bomo pridelali tisto tečno in redilno krmo v obilnejši meri, katera živini napravi dosti kosti in mesa. Jesen je pravi čas za gnojenje travnikov s Tomaževo žlindro in z kajnitom. Sto kil, to je ena vreča Tomaževa žlindra, ima samo 16 do 20 kil vsebi tiste snovi, katere mi kupimo, to je fosforove kisline, vse drugo, to je okoli 82 kil, so za nas smeti. Tomaževa žlindra v celih vagonih pride eden stot na 70—80 vin. ceneje, kakor če se na drobno kupi. Ker se jo pri nas že precej veliko porabi, pozivljamo vse gospodarje v Savinjski dolini in one ob železničnih postajah Celje, St. Jurja in Konjice, kateri so namenjeni letošnjo jesen svoje travnike s Tomaževo žlindro gnojiti, naj jo nemudoma pri meni z dopisnico naročijo. Da se delo olajša, naj po možnosti z enega kraja eden naročila nabere in meni pošlje. Na tak način dobimo žlindro naravnost iz tovarne in zato ceneje. Ceno ne vem čisto natančno, stala bode na postaji Celje okoli 6 K 50 vin. eden stot. Kakor hitro bode za eno postajo naročil za eden vagon, bode takoj naročen. — Franc Goričan, kmet. potovalni učitelj, Maribor.

Najnovejše novice.

Oseba vest. G. Ant. Avsee, avskultant v Kranju, je premeščen v Kozje. — Vodja zemljiške knjige Senekovič v Mariboru je šel v pokoj. — Poštna odpraviteljica gd. Julijana Plankner v Laporju je prestavljena v Hafendorf.

Izgubila se je v noči od 17. t. m. slabomna žena posestnika in gostilničarja v Letušu pri

Rečici. Dotična je šla ob 3. uri iz hiše ter se ni več vrnila. Sodi se, da je zabredla nesrečnica najbrže v mimo tekočo Savinjo ter ondi našla smrt. Komur bi bilo kaj znano, kje se nahaja ona, oziroma njeno truplo, prosi se, da to sporoči nemudoma skrbnemu sodniku.

Utonil je 16. t. m. 52letni hlapec Franc Ostruh pri Sv. Lovrencu nad Mariborom v potoku Radolna. Napil se je žganja, ki ga je vrglo v potok, kjer je našel nesrečno smrt.

Nova štifta pri Gornjemgradu. Piše se nam: Občinski zastop je v svoji seji dne 16. sept. t. l. sklenil soglasno in odposlal državnim poslancem sledečo resolucijo: Občina Nova štifta izraža svoje ogorčenje nad brutalnim preglasovanjem Slovanov v odseku za volilno reformo; obžaluje, da se hoče s krivico postaviti temelj novemu volilnemu redu in pozivlja vse slovenske državne poslance, naj odločno z vsemi močmi, četudi z obstrukcijo, preprečijo, da bi postal ta načrt postava volilnega reda, ki pusti stotisoče Slovencev brez zastopstva in ki velike slovenske trge izločuje iz mestno-tržke volilne skupine ter jih nadomešča z nemškimi gorskimi vasmi. Ako bi se pa vendar zgodilo, pozivljajo se vse slovenske občine, ustaviti takoj vsako delovanje v prenešenem delokrogu. Na Štajerskem zahtevamo 8, na Koroškem 2 državna slovenska poslance. Zahtevamo tudi, da se sestavi za slovenske trge in mešana mesta na Štajerskem poseben slovenski mandat za državni zbor.

Železniška nesreča na Koroškem. Kakor poročamo v „Našem Domu“ sta trčila na Koroškem med Porečami in Krivo Vrbo dva osebnostna vlaka. Prve vesti o nesreči so bile pretirane in napačne. Strojvodja Honke ni umrl. Duhovnik, ki je našel smrt pri tej nesreči, ni prof. Koeh, ampak neki duhovnik iz Ogrskega. Mrtvi sta torej samo dve osebi, 32 pa ranjenih. Tudi strojvodja Kraner ni mrtve ampak samo hudo ranjen.

Tržne cene

v Mariboru od 8. septembra do 15. septembra 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		15	20	—	—
ra		13	30	—	—
ječmen		15	20	—	—
ovsa		15	—	—	—
koruza		16	—	—	—
proso		16	—	—	—
ajda		16	—	—	—
sena		4	40	—	—
slama		5	60	—	—
1 kg					
šišola		—	80	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	48	—	—
krompir		—	7	—	—
zira		—	40	—	—
surovo maslo		2	—	—	—
maslo		2	60	—	—
špah, svež		1	60	—	—
selje, kislo		—	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
1 lit.					
mleko		—	20	—	—
smetana, sladka		1	72	—	—
„ „ „ kisl		1	80	—	—
100 glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
jajca		—	6	—	—

Loterijske številke.

Dne 15. septembra.

Line 65, 57, 46, 55, 79.
Trst 46, 49, 75, 36, 62.

Društvena naznanila.

Sv. Anton v Slov. gor. Veselica ne bo 23. septembra, ampak 30., to je zadnjo nedeljo tega meseca.

Cebelarica podružnica pri Sv. Benediktu v Slov. gor. priredi v nedeljo 30. sept. ob 8. uri pop. v šoli poučen shod, na katerem bo poučeval o čebelarstvu čeb. pot. učitelj J. Jurančič. Čebelarji benediktinski in sosedni, pridite vsi poslušati!

Starotrska dekleta priredijo v prid bralnemu društvu dne 30. sept. v Narodnem domu v Slovenjgradcu veselico z zanimivo igro „Lurška pastarica“. Na vzporedni je tudi petje in tamburanje. Želimo tudi, da bi nas vrla dekleta iz St. Ijke in Smartna v obilnem številu posetila. Začetek ob 4. uri popoldan. K obilni udeležbi ujudno vabijo dekleta starotrska.

Bralno društvo pri Sv. Ani na Krambergu ima v nedeljo 23. t. m. po večernicah pri g. J. Kramberger svoj občni shod. Priredi se ob enem veselica, pri kateri se bo predstavljal igrokaz „Dan sprave“. Med posameznimi točkami svira Krambergova godba. Vstopnina za sedež 20 kr. stojšče 15 kr.

Bratno društvo za ljubomersko okolico ponovi dne 30. t. m. po večernicah igro „Egipčanski Jožef“ v veliki dvorani g. Iv. Kukovca. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Rogozniški fantje najljubšeje naznanjajo, da se veselica, namenjena v nedeljo 16. sept., vrši zaradi slabega vremena v nedeljo dne 23. sept. z istim vzporedom in ob istem času pri vsakem vremenu v prostorih g. Bračiča v Novi vasi. Dejstvo, da nam je slabo vreme 16. sept. skazilo veselico ter da nam oblastva nasprotuje, nas sili, da vse zavedne Slovence vabimo k obilni udeležbi, da se vsaj stroški za veselico poravnajo. Rogozniški fantje.

Braslovča. V nedeljo 23. kimovca ob 3. uri popoldan v gostilni g. Vrankovič ima žalski Sokol ustanovni občni zbor braslovškega odseka. Vabimo Vas zavedne Braslovčane, Polzelani in okoličane na to našo ustanovno občno zborovanje, podpirajte nas v našem sokolskem delu, da postavimo tudi v Braslovčah trden temelj Sokolu, kateri naj bode jez proti nemštstvu, katero se vidno razširja v sosedni Polzeli, da bodemo potem trdno prodirali in varovali ta krasni del Sav. doline, in ta osvoboditelj naj bode Sokol žalski, z odsekom v Braslovčah. Naj toraj nobeden narodnjak ne izostane, vsacemu naj bode geslo: „kdo Slovenec, ta Sokol“. Na zdar, pripravljajni odbor.

Prostovoljno gasilno društvo v Latkovi vasi priredi v nedeljo dne 30. septembra t. l. v gostilni g. F. Vedenika v St. Pavlu pri Preboldu veselico s sodelovanjem šentpavelske godbe. Vspored: godba, petje, srečolov in šaljiva pošta. K obilni udeležbi vabimo vabimo — odbor.

Bratnemu društvu na Dobrni so darovali p. n. gg. J. Košar iz Galicije večje število knjig, srbski duhovnik J. Kuzmanovič iz Banata 10 K, T. Ogrizek iz Sv. Križa pri Slatini, A. Božnik in J. Božnik iz Dobrne po 5 K. Vsem blagim podpornikom izreka najtoplejšo zahvalo odbor „Bratnega društva na Dobrni“.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 31. julija 1906 poslali prispevke in darila n. n. gg. in društva: Podružnice: moška v Trbovljah 132 K 27 v; v Ljutomeru ob blagoslovljenju križa pri Vršču v Stročji vasi nabranih 6 K. Občina: Sv. Ropert pri St. Juriju 5 K. Tvrška G. Auerjevih dediči v Ljubljani od družbinega piva 501 K 12 v; Uroš Keršnik od družbinega šampanjca 86 K 88 v; Tvrška Ivan Jebračin v Ljubljani 479 K 60 v. Razni: pevsko in tamburaško društvo „Zvon“ v Trbovljah po g. Persoglio nabranih 14 K 20; za „Veselo knjižnico“ 82 K 30 v; za narodni koleh 89 K; za 18 družbenih koledarjev 20 K 50.

Listnica uredništva.

Sv. Duh v Ločah: Blagovolite nam rajše napisati kratko razpravo o tem predmetu, da jo prilično objavimo. Ni vredno, se z ono osebo javno pričkati! — Mala Nedelja: Naznanite to sodniji, za nas je prenevarno! — Grega: Razšaljeno in nas spravi na zatočno klop. Oprostite! — Gode-marci: Ali je to šala ali je resnica? — Veliko kačo v Ljut. šumah bomo ob priliki porabili. Hvala! — Zagreb: Hvala, porabimo prihodnjic. — Pesje: Porabimo v prihodnji številki, Vi malo prehudo pišete. Pozdrave. — Družmirje: Prihodnjic. — Sv. Bolfenk v Slov. gor.: Istotako. — Grušova: Oprostite, da tokrat nismo prinesli, prihodnjic gotovo. Pozdrave. — Platinina, Sv. Bolfenk v Slov. gor., Grotenhof, Ptaj: Za to številko prepozno!

Dr. Bergmann, Maribor,
se je povrnil.

Vsaka beseda stane 2 v.	MALA OZNANILA	Vsaka beseda stane 2 v.
Najmanjša objava 45 v.	Vsaka beseda stane 2 vin.	Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo samo proti predplačilu. Pri vprašanjih na upravnništvo se mora pridjati znamka za odgovor.

Znane po ceni se kupi vse rezno blago, zgotovljene obleke in perilo v vsaki velikosti pri Adolfu Wesiak, Maribor, Dravska ulica 4. 608 6

Dva viničarja, vsak z najmanj štirimi delavskimi močmi, ki razumejo amerik. trte, pridi in voljni, sprejme proti dobi plači R. Flick, Fram. Vpraša se pri lastniku ali pa pri g. Juhartu v Slov. Bistrici. 612 1

Močen mizararski učenec in en pomočnik se takoj sprejmeta pri A. Viher, mizarški mojster, Maribor, 618 8

Mizararskega pomočnika takoj sprejme Jožef Brelih, mizar v Ribnici na Pohorju, Štajersko. 607 8

Služba organista in cerkvenika pri Sv. Rupertu nad Laškim je razpisana. Nastop 1. oktobra t. l. 622 2

Gostilna, dobro idoča, z mesarijo in 17 orolov travnikov, se proda ali da v najem pri Sv. Marjeti v Slov. gor. Vpraša se naj F. Wagnandl, Maribor. 610 8

Novozidana hiša, enonadstr., lepa solčna lega, 6 sob, 4 kuhinje, velik vrt, lepo gospodarsko poslopje, se proda za 6500 gld., hranilnice je 4000 gld. Proda se takoj radi bolezn. Oberrothweinerstrasse 68. I. vrata 4. Maribor. 620 1

Zanesljiv oskrbnik ali šafar, oženjen, dobro poučen v mlekarstvu in vinogradništvu, se sprejme na graščinso posestvo do 25. sept. Ponudbe sprejema do 25. sept. Jakob Zamliž, Radenci. 592 1

Učenec iz boljše hiše, z dobrimi spričevali se vaprjme v trgovini z mešanim blagom F. Kodrič v Framu. 624 2

Kovaškega učenca in pomočnika sprejme takoj. Učenec mora biti 14—16 let star. Anton Ferencak, kovaški mojster v Brežicah ob Savi. 618 2

Čevljarski učenec se takoj sprejme pri Antonu Koren, Mlinska ulica 7, Maribor.

Viničar, priden, zanesljiv, ki se razume na gostilno, se sprejme. Franc Murlec, Viktringhofgasse 28, Maribor.

Dijake ali dijakinje sprejme na stanovanje ali pa tudi na hrano uradnikova udova Lujiza Sivka, Maribor, Koroška cesta 17. 585 2

Majhen, dvojnovaljni stol (Doppelwalzenstuhl) za pšenico in koruzo popolnoma izmetli je na prodaj za 200 kron pri M. Korošcu, Sv. Lenart v Slov. gor. 589 1

Učenca sprejme takoj J. Lantič, klepar v Gornji Radgoni. 591 2

Služba cerkvenika in organista je na Vidnu ob Savi razpisana do 1. oktobra 1906. Prednost imajo, kateri so izurjeni v kakem rokodelstvu. Cerkevno predstojništvo Videm. 593 2

Za svojo se da 8 mesecev stara deklica dobrim ljudem. Kdo, pove upr. 594 1

Hiša s 5 stanovanji, branjarja z blagom, vrt, svinjski hlevi, svinjska kuhinja, se po nizki ceni proda v Studencih pri Mariboru. Več pove posestnik Franc Čerič v Studencih, Lembaška cesta 71. 572 3

Gostilna, dobro idoča, z mesarijo in 17 orolov travnikov, se proda ali da v najem pri Sv. Marjeti v Slov. gor. Vpraša se naj F. Wagnandl, Maribor. 576 1

Za krojače in šivilje priporočam vzorce (Schnittmuster) za razne obleke po nizkih cenah. Pojasnila daje pisмено ali ustmeno Ivan Keček, krojaški mojster. Senik. P. Sv. Tomaž pri Ormožu. 3

Prtilčna hiša za 5 strank, dvorišče in vrt, ob okrajni cesti, v bližini opekarne, cerkve in šole, kjer je sedaj branjarja, lepi lokali za eventualno povečanje ali pa za gostilno, se po ceni proda. Prodajalca pove upravn. 579 1-8

Hiša na periferiji mesta Maribor, kjer je že gostilna z vseni potrebnimi prostori, tudi masnica, ledenica, ki se da lahko v najem pivovarni, nekaj malih stanovanj, zraven še stavbišče, 10 let davka prosta, ob državni in okrajni cesti, lepa lega za prihodnost, se proda. Kdo, pove uprav. 578 1-3

Vsake vrste debila od 4 metre dolžine kupim za najvišjo ceno na mestu lesnega skladišča ali kolodvora v Mariboru. Na to opozarjam posestnike, ki ne morejo dobiti daljših debel iz svojih gozdov. Janez Špec, lastnik žage, Maribor. 1—14

Hiša se proda po zelo nizki ceni z dobro najemnino in lepim vrtom tik cerkve sv. Jožefa pri Mariboru. Naslov pri upravnistvu. 527 2

10 odstotkov popusta dovoli na naročila s Štajerskega in Kranjskega v korist dijaški kuhinji v Mariboru oziroma v Ljubljani „Delavica umetnih cerkvenih del Konrad Skaza, St. Ulrich Gröden, Tirol“. Ceniki, fotografije, načrti in spričavala se pošljejo na zahtevo s povratno pošto. 431 4

Staro železo, baker, mešank, svinec, cin, cink kupuje po najboljši ceni Alojzij Riegler, ključavničarski mojster, Maribor, Flössergasse št. 6. 309 1—21

Dijaki se sprejemajo na stanovanje in dobro hrano pri slovenski družini brez otrok. Naslov: Urša Guser, Maribor, Tegetthoffova ulica 89 (na dvorišču). 592 1

Za samo 1000 gld. naplačila se proda lepo 8 orolov veliko posestvo z hišo, viničarijo, gospodarskim poslopjem, vse v najboljšem stanu, z opeko krito, velik sadonosnik, krme za šest krav, poldrugi oral ameriških nasadov, 45 minut iz Maribora, za nizko ceno 7500 gld. Ostalo se plača v obrokih. Natančneje se izve pod: M. B. Maribor, poste restante. 561 1

Hiša se proda po nizki ceni s 6 stanovanji, velik hlev za 8 goved, svinjski hlevi, svinjska kuhinja, klet, vrt, četrt oral njiye, studenec, mesečna najemnina 49 K, v Studencih pri Mariboru. Več pove Franc Čerič, posestnik v Studencih, Lembaška cesta 71. 573 3

Enonadstropna hiša z gospod. poslopjem, na Sp. Štajerskem, blizu cerkve, posebno sposobna za penzijskista, dva vrta za zelenjavo in sadonosnik, se po ceni proda. Kje, pove upravnistvo. 575 1

Enonadstropna hiša z malimi stanovanji, južna lega, v novi ulici, ki bo v kratkem zvezana s središčem mesta in bo potem okoli 5 minut od glavnega ozir. stolnega trga oddaljena, gospodarsko poslopje, vrt, dvorišče itd. okoli 10 let davka prosta, se po ceni proda v Mariboru. Naslov pove upravnistvo. 577 1-3

Dva konja z opravo in vozom se po ceni prodaja v Mariboru, Koroška ulica 47. 583 1

Slikarsko in pleskarsko obrt sem otvoril v

Karčovin 86 kar slavnemu občinstvu iz Maribora in okolice uljudno naznanjam in se priporočam v obilna naročila. 619 1

FRANC DIVJAK.
Stanovanje: Pfarrhofgasse 7.

Za Marijine družbe
je dobila prodajalnica Cirilove tiskarne
krasne svetinje iz aluminija.
Od sedaj lahko vsakdo dobi tukaj tudi
vsakovrstne druge svetinje.

Jamčeno več let!

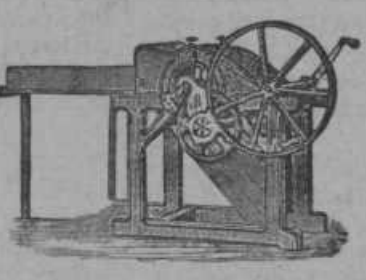
: Vse ure so :
natanko pre-
: skušene! :

: Vsaka res :
slaba ura se
vzame za celo
: ceno nazaj! :

Srebrne remonter ure od gld. **3-80** naprej
Srebrna anker 15 kamnov s 3 srebrnimi pokrovi od gld. **5-50** naprej
1-2 **Srebrne verižice** po teži.

Anton Kiffmann, Maribor.

Tovarniška zaloga 434 2
kmetijskih strojev

Konrad Prosch
v Mariboru,
Viktringhofgasse
priporoča
- svoje nove izboljšane -
gepelje,
mlatinice z najnovejšimi osmi, rezalnice za krmo in repo, trijerje,
sekalnice * Za vse se jamči!
Slovenske cenike na zahtevo zastonj!

Vsaka slovenska gospodinja rabi samo slovensko cikorijo
v korist družbe sv. Cirila in Metoda,
katero izdeluje in prodaja „Prva jugoslovanska tovarna za kavine surogate v Ljubljani“.

SLOVENC! Zahtevajte vedno in povsod le najboljše
vžigalice
v korist družbe sv. Cirila in Metoda.